

מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת ראש השנה, דף כ"ב

"אמר רב כהנא: לא מיבעיא עולא דגברא רבה הוא דמדימין, אלא אפילו איניש דעלמא נמי מדימין. מאי טעמא - כל מילתא דעבידא לאגלווי, לא משקרי בה איניש"

ח איניש דעלמא - אדם מהעולם, איש רגיל מילתא דעבידא לאגלווי - דבר שעתידי להתגלות

הסבר: רב כהנא אמר שלא רק אדם גדול כמו עולא נאמן להעיד על כך שבית דין קידשו את החודש, אלא כל אדם נאמן על כך, משום שבדבר שהאמת לגביו עתידה להתגלות - אנשים לא ישקרו.

על המפה

מעבר המיתלה בסיני

מעבר המיתלה נמצא במערב חצי האי סיני. הוא עובר בין שני הרים ממזרח למערב ואורכו 32 קילומטרים. בעבר הרחוק הוא היה חלק מדרך קדומה שחצתה את מדבר סיני, וחשיבותו נובעת מכך שהוא אחד משני מעברים שמאפשרים תנועה מדרום תעלת סואץ אל חצי האי סיני. במהלך מלחמת סיני הוצנח גודד 890 של הצנחנים בפיקודו של רפאל איתן בפתחו המזרחי של המעבר, בצניחה המבצעית הגדולה ביותר בתולדות צה"ל. כוח זה, בצירוף הכוחות האחרים של חטיבת הצנחנים שחברו אליו, ניהלו במקום קרב קשה מול הצבא המצרי, והצליחו להשתלט על העמדות המצריות השולטות ועל המעבר כולו.

מעבר המיתלה בסיני (Wikipedia, קרלוס הגדול)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבועה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם.

תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר מועד | מסכת ראש השנה, דף כ"ב- כ"ח
פרשת תולדות | כ"ה בחשוון- ב' בכסלו (31 לאוקטובר- 6 לנובמבר)

דף כ"ב: מי יכול להעיד על ה"מולד"?

לפני שנים רבות מאוד, כל יהודי שבא לפני הסנהדרין והעיד: "ראיתי את המולד החדש", קיבלו את דבריו. אבל, אחר כך תיקנו חכמים שלא לקבל עדות, רק מאדם שיוצאים שהוא נאמן. מדוע תיקנו כך? מפני שבאותה תקופה היו אנשים רשעים שנקראו "ביתוסים". הביתוסים שילמו כסף לשני אנשים שילכו לפני הסנהדרין וישקרו להם שראו את מולד הלבנה, וכן בית דין יכריז בטעות "היום ראש חודש", אפילו שבאמת לא חל ראש חודש.

איך התגלתה התרמית? מפני שאחד העדים שהם שקרו, היה יהודי טוב וכשר, והוא רמז לסנהדרין שהוא בכלל לא מעיד על "מולד" שהוא ראך, אלא שילמו לו כסף כדי שישקר אותם. מאז תיקנו חכמים: לא מקבלים עדות על ראית המולד, רק מאדם שיוצאים שהוא נאמן.

דף כ"ג: המשוואות המבשרות על ראש חודש

פיצד ידעו כל היהודים בכל המקומות שחל ראש חודש?

המשנה מספרת, שבבליה היו עולים להר הזיתים ומדליקים בו "משואות" - לפידים גדולים. האדם שהחזיק במשוואות, היה מניח אותם קדימה, אחורה, למעלה ולמטה, עד שראה שמישהו עומד בהר מרחוק וגם הוא מניח משואה, הוא הבין שראו אותו והבינו שהיום ראש חודש.

כך היו מניפים משואות מהר להר, עד שגם היהודים שהתגוררו בבבל ידעו שהיום ראש חודש וכל אחד הדליק משואה על גג ביתו. המשנה מספרת, שהדליקו משואות רבות כל כך, עד שכל בבל נראתה כמדורה אחת גדולה.

פעם אחת, היו רשעים שהדליקו משואות בהר הזיתים, אפילו שלא היה ראש חודש, כדי להטעות את היהודים, ובאמת הם גרמו לטעות גדולה בקרב עם ישראל ומאז החליטו חכמי ישראל, ששליחים מיוחדים משעם בית הדין יצאו לכל המקומות שבהם מתגוררים יהודים וידעו להם שהכריזו על ראש חודש.

דף כ"ד: בית הכנסת "שך ויתבי"

האמוראים רב ושמואל התפללו בבית הכנסת העתיק בעיר נהרדעא.

בתוך בית הכנסת היה פסל בצורה של המלך. איך מותר להשאיר פסל בבית הכנסת? מפני שבבית הכנסת יש אנשים רבים, ואיש לא יחשוד שיהודים רבים החליטו להעמיד פסל לעבודה זרה, ויבינו שזו רק צורה של המלך (אנדרטה), לא עבודה זרה. לבית הכנסת הזה גם היה שם מיוחד מאוד. שמו היה "שך ויתבי".

מדוע הוא פונה כך? לפני חורבן בית המקדש ראשון, הגלה נבוכדנצר מלך בבל את יכניה מלך יהודה לבבל, וחד עמו גלו רוב תלמידי החכמים ונביאים אחדים. לפני שיצאו לגלות, הם לקחו איתם אבנים ועפר מבית המקדש ובהגיעם לבבל, השתמשו בעפר ובאבנים הללו כדי לבנות בית כנסת בעיר נהרדעא.

לכן כינוהו "שך ויתבי". "שך" - נסע (מש). "יתבי" - ישב. כלומר, אחרי חורבן בית המקדש, השכינה נסעה, וזה מירושלים, והתישבה בבית כנסת זה.

★ | מן ההסטוריה

מבצע מכבש - מלחמת קדש

מבצע מכבש היה המבצע הצבאי שפתח את מלחמת סיני. במהלך המבצע, שהתקיים ב-29 באוקטובר 1956, המריאו 16 מטוסי תובלה מסוג דקוטה מבסיס חיל האוויר בתל נוף, בליווי מטוסי אוראגן ומטאור, והצניחו 395 צנחנים מגדוד 890 בפתח מעבר המיתלה שבסיני. ההצנחה הסתיימה בשעה 2:00, והיתה הצניחה המבצעית הגדולה ביותר בתולדות מלחמות ישראל. בטיסה לקחה חלק יעל רום, הטייסת הראשונה בחיל האוויר הישראלי, וכן הנווטת הראשונה בתיה אורני והאלחוטנית אהליה צמחוני. הגדוד התמקם באיזור הצניחה ומאוחר יותר הצטרף לשאר כוחות החטיבה ולקה חלק בלחימה בסיני.

דקוטה של חיל האוויר הישראלי. מוזיאון חצרים (Wikipedia, MathKnight)

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

משפחת כהן תכננה לנסוע לחופשה משפחתית לעשרה ימים. היא ביקשה מבני משפחת לוי, אם אפשר, לשים אצלם במקרר מוצרי חלב, פירות וירקות עד שהם יחזרו מהחופשה. לאחר כמה ימים גב' לוי ראתה שהתאריך שעל החלב הסתיים והוא עלול להחמיץ, וגם הפירות החלו להעלות ריח לא נעים במקרר, והיא החליטה לזרוק את הכל לפח, כדי שזה לא יסריח ולא יקלקל לה את מה שיש לה במקרר. כאשר משפחת כהן חזרה מהחופשה ובני המשפחה ראו שגב' לוי זרקה את הכל התפתח בין המשפחות ויכוח.

מצד שני:

משפחת לוי טענה שברגע שהתאריך שעל החלב עבר, והפירות התחילו להעלות ריח רע, לא הייתה להם ברירה אלא לזרוק את האוכל, והם לא היו חייבים לשמור אוכל שכזה במקרר שלהם.

מצד אחד:

משפחת כהן טענה שאסור היה למשפחת לוי לזרוק את האוכל מבלי לבקש את רשותה לכך. לבני המשפחה לא איכפת לשותות חלב שעבר זמן התפוגה שלו, וגם לאוכל פירות וירקות אפילו אם אינם טריים. לטענתם, עכשיו נגרם להם נזק.

ו...מה?
עצתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il עם שם משפחה ועיר מגורים תחת הנושא "דילמה"

חמד* של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

קדושת שביעית

פירות שגדלו בשנת השמיטה נחשבים קדושים בקדושת שביעית. אסור לאבדם או להשתמש בהם לדברים אחרים מלבד אכילה ושתייה, וגם בשאריות שלהם יש קדושה, ולכן נוהגים להשליך אותן לפח מיוחד כדי שלא יתערבבו עם שאר האשפה. כמו כן, אין לעשות סחורה בפירות אלה.

רוצים להצטרף למאות אלפי לומדי הדף היומי? להיות ממובילי לימוד הורים וילדים בקהילתכם או להעביר שיעור שבועי עם חומר איכותי?

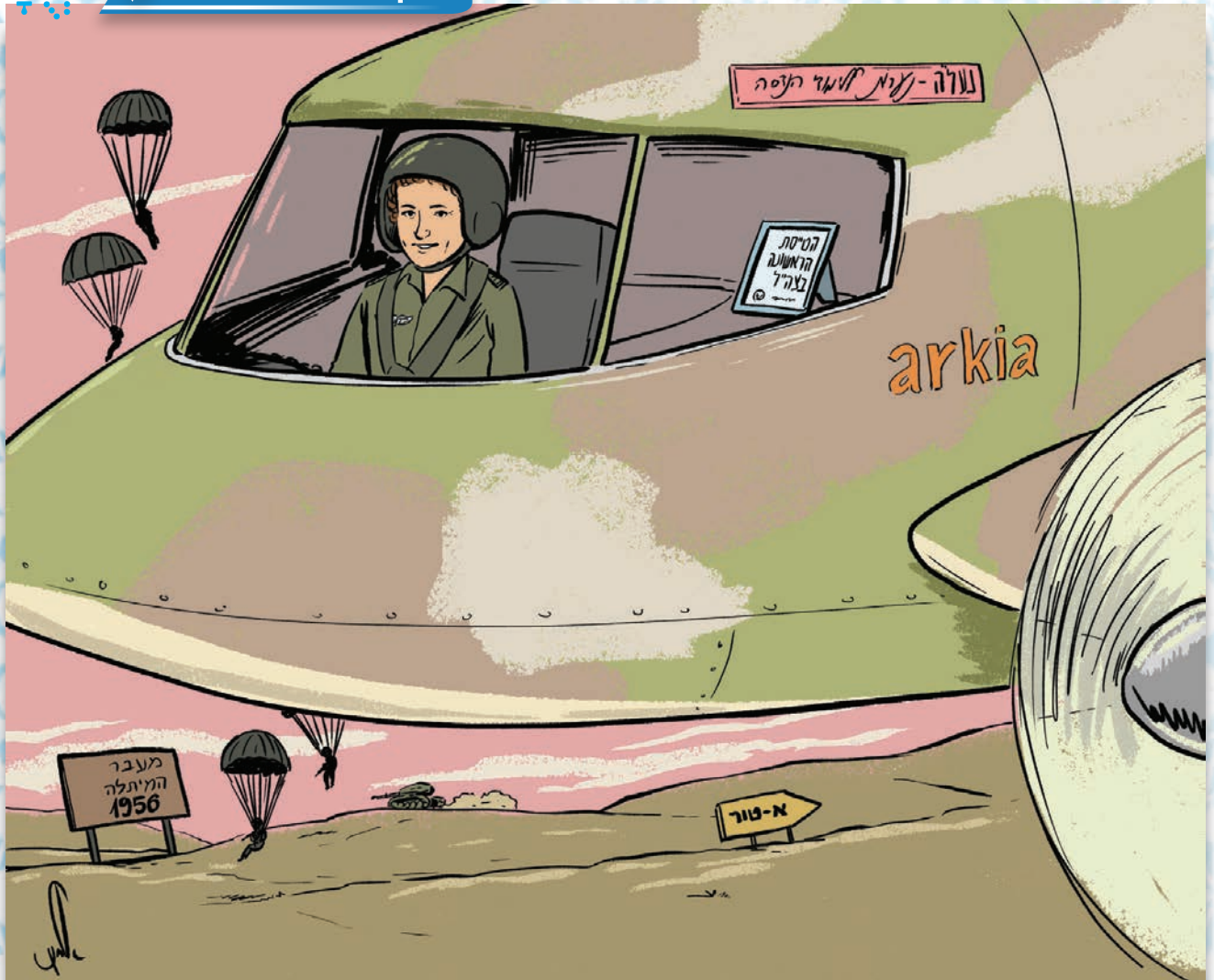
יש לנו פתרון בשבילכם! 'התלמוד הישראלי- סוגיות מהדף היומי בעברית פשוטה להבנה, שאפשר ללמוד עם הילדים. כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	ספירת הבריאה
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	תוכנית ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו	-3760 בריאת העולם
														למנין (ספירת הבריאה)

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי האישה בתא הטייס?
- 2 במה היא הייתה ראשונה?
- 3 איך נקראה הטייסת אליה השתייכה?
- 4 מה קרה במעבר המיתלה ב-1956?

האישה נקראה לוי אשכול. היא הייתה ראשונה בתא הטייס. היא נקראה 'הטייסת הראשונה'. במעבר המיתלה ב-1956 קרה שטיסן אחד נהרג.

מי אני?

1. הטייסת הראשונה שעברה קורס טיס בחיל האוויר הישראלי.
2. הטייסת הראשונה שהטיסה מטוסים בחברה אזרחית - ארקיע.
3. הטיסה מטוס תובלה מסוג דקוטה DC-3.
4. שירתה ב"טייסת הפילים" והשתתפה במבצע קדש, בו הצניחה צנחנים בקרבות במעבר המיתלה סיני.

סוף

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

5780

ה'תש"פ

5778

ה'תשע"ח

5727

ה'תשכ"ז

5708

ה'תש"ח

5707

ה'תש"ז

5699

ה'תרצ"ט

5657

ה'תר"ץ

5323

ה'רמ"ח

5260

ה'תש"ס

5258

ה'תש"ט

4900

ה'רמ"ב

4800

ה'רמ"א

4650

ה'רמ"ז

4260

ה'תש"ל

510

ימי הביניים

2019 שנת סיום הש"ס ללומי הדף היומי

2017 70 שנה למדינה

1969 הרב אריה לזין

1967 מלחמת ששת הימים

1948 הקמת המדינה

1947 מלחמת העצמאות

1939 שואה

1897 הרצל

רבי יוסף קארו

1500 העת החדשה

1492 גירוש ספרד

510 ימי הביניים תקופת הראשונים

אנשים מיוחדים הם אלו שאינם מסתפקים או מעריכים דברים על פי מראה חיצוני בלבד. הם מצליחים לחדור לתוך עומקו של הדבר מבלי להתבלבל ממסיחים חיצוניים, ושופטים את האדם על פי פנימיותו.

 שאלות נפוצות

-